

● FILOZOFICKÉ PROBLÉMY KYBERNETIKY. — V rade prác, ktoré sa v poslednom čase objavili o najrozličnejších problémoch kybernetiky si nesporne zaslúži pozornosť zborník *Filosofskije voprosy kibernetiki*, ktorý za redakcie V. A. Iljina, V. N. Kolbanovského a A. Kolmana vydalo Vydavateľstvo sociálno-ekonomickej literatúry v Moskve, 1961 (391 strán).

State filozofov, technikov, matematikov a pracovníkov lekárskeho vied, ktoré zborník obsahuje, vznikli zväčša na základe diskusií o kybernetike v SSSR v rokoch 1958—1959. Sú teda určitým syntetickým pohľadom, umožňujúcim čitateľovi dobrú orientáciu o súčasnom stave názorov na základné teoretické a filozofické problémy kybernetiky.

S. M. Šaljutin v článku *O kybernetike a sfére jej použitia* skúma otázku o predmete a význame kybernetiky, porovnáva myslenie a matematické operácie uskutočňované strojmi. Zaujímavá je stať A. Kolmana *O filozofických a sociálnych problémoch kybernetiky*, kde sa rozoberajú a vyvracajú argumenty vulgárneho vzťahu ku kybernetike, analyzujú sa niektoré aspekty príčin útokov niektorých sovietskych filozofov na kybernetiku v minulosti, polemizuje sa s nesprávnymi názormi obmedzujúcimi oblasť použitia kybernetických sústav. Problém možnosti kybernetiky z hľadiska vlastností odrazu hmoty, podstatu informácie a iné otázky skúma B. S. Ukrajincev. A. I. Berg na zaujímavom historickom materiáli rozoberá problémy organizácie a riadenia rôznych spoločenských oblastí, porovnáva hodnotu mechanizácie a kybernetických aparátov, prináša mnohé argumenty na uznanie kybernetiky ako samostatnej vedy

s obrovskými perspektívami. A. V. Chramoj sa vo svojom príspevku zaoberá hlavnými črtami vzniku a historického vývoja kybernetiky. Článok V. A. Iljina je venovaný niektorým otázkam vedy o systémoch riadenia. V. N. Kolbanovskij rozoberá niektoré sporné otázky kybernetiky: vzťah kybernetického aparátu a vyššieho nervového systému človeka, stroja a organizmu, polemizuje s nesprávnymi názormi západných a niektorých sovietskych vedcov.

Zaujímavý materiál obsahuje rozsiahla štúdia P. K. Anochina *Fyziológia a kybernetika*. Autor skúma zvláštne a všeobecné princípy kybernetiky, vzťah aferentných funkcií organizmu a kybernetiky, porovnáva procesy samoregulácie organizmu a procesy samoregulácie v kybernetických strojoch, rozoberá vzťah kybernetiky k reflexnej teórii a zvlášť skúma problém podmieneného reflexu a kybernetiky. Zborník ďalej obsahuje článok J. P. Frolova *O dialektike živej prírody a súčasnej kybernetiky*, články V. N. Tipuchina *Kybernetika a práca* a A. A. Feldbauma *Úloha analógií v kybernetike*.

Významnú pomoc všetkým, ktorí sa zaujímajú o otázky kybernetiky, poskytnete v závere zborníka obsiahnutá informácia o druhom medzinárodnom kongrese o kybernetike a obsiahla bibliografia prác vo svetových jazykoch o otázkach kybernetiky.

Tento nový zborník o filozofických otázkach kybernetiky si zaslúži mimoriadnu pozornosť nielen filozofov, ale i vedeckých pracovníkov v medicíne, matematike, technike, ekonómii, psychológii a jazykovede, ako aj najširšieho okruhu čitateľov, ktorí sa zaujímajú o otázky súčasnej vedy.

J. K.